

LÄNSSTYRELSEN
Jämtlands län
Miljövårdsenheten
Avd dir O Ternström

BESLUT

Datum 1990-05-28 Dnr (anges vid skriftväxling) 231-9532/89

Enligt sändlista

FS 1990-18

Bildande av naturreservatet Daimadalen i Strömsunds kommun

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn	Daimadalen
Kommun	Strömsund
Socken	Frostviken
Fastigheter och markägare	Ankarvattnet 1:1 Svenska Cellulosa AB, SCA Ankarvattnet 1:4 Korselbränna AB Bastunäsfjäll 1:1 Kungl Maj:t och Kronan (Renbetesland) Daima 1:1 -- Mellanskogs-fjäll 1:1 -- Orrnäsfjäll 1:1 --
Lägesbeskrivning	Området är beläget i norra delen av Frostvikens socken. Det omfattar en öst-västlig drygt 3 mil lång skogbevuxen dalgång med omgivande fjäll.
Kartblad	Topografiska kartbladen 22 E, 22 F
Areal därav landareal	28 400 ha 25 500 ha Areal barrskog 5 600 ha Prod. skogsmark: Renbetesfjäll 1 100 ha Enskild mark 700 ha
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län, miljövårdsenheten

Beskrivning av området

NATURFÖRHÅLLANDEN OCH NATURVÄRDEN

Reservatet omfattar hela Daimadalen från Ankarvattnet i väster och några kilometer från Saxån i öster. Största sjön i dalgången är Värjaren som via sjön Lejaren och Lejarälven rinner västerut till Stor-Blåsjön. Sjöarna Saxaborga och Övre och Nedre Daimasjön avvattnas österut via Daimaån till Saxån.

Hela dalgången behärskas av gran och björk i varierande proportioner. Skogen är i allmänhet lågvuxen samt gles och luckig men tilltar i slutenhet och dimensioner ju längre österut man kommer. Lågor och torrakor förekommer i måttlig till riklig mängd alltefter skogens slutenhetsgrad. Skogen är olikåldrig och saknar spår av bränder. Misstankar om bränder finns dock på Bodkullens nordsluttning längst i öster. Runt de fjällägenheterna Daima och Värjaren har husbehovsvirke tagits. I övrigt är skogen helt opåverkad av skogsbruk. Hela dalgången är klassad i högsta skyddsklass i naturvårdsverkets fjällurskogsinventering.

I dalens botten breder ganska omfattande blandmyrområden ut sig med insprängda fastmarkspartier. Utefter dalsidorna bryter mindre hållpartier, ofta av backkärrtyp, in i de vanligen något små kuperade och ibland blockrika sluttningarna. Omgivande fjäll är utpräglade lågfjäll med höjder mellan 800 och 1 100 m ö h. Högsta toppen är Buorkantjakke på 1 236 meter.

Sammantaget är reservatet ett värdefullt och naturligt avgränsat vildmarksområde där orörda skogsområden och oreglerade vattendrag framträder som särskilt värdefulla från naturvårdssynpunkt.

RENNÄRING M M

Hela området är präglat av samiskt liv och arbete allt från lämningarna av den tidigaste fångstkulturen till anläggningarna för renskötseln i dag och områdets utnyttjande i övrigt för de samiska näringarna.

Renskötseln bedrivs av Frostvikens norra och mellersta samebyar. Frostvikens norra sameby nyttjar området norr om dalgångens botten och utgörs av 4 renskötsel-företag som sammanlagt får ha 2 300 renar. Området söder om dalgången nyttjas av Frostvikens mellersta sameby som utgörs av 7 renskötselföretag som sammanlagt får ha 3 500 renar. Hela reservatet är åretruntmarker för renbete med undantag för den västligaste delen.

På södra sidan av sjön Värjaren ligger ett kulturminnesvårdsobjekt av riksintresse, Oratjack. Objektet består av samegravar, ett äldre viste, offerplats samt kåtatomter (typ "stalotomter").

På norra sidan av dalgången ligger de bågge nedlagda fjällägenheterna Daima och Värjaren. Dessa lades rent praktiskt ned år 1954 respektive i slutet av 1960-talet och nyttjas numera i huvudsak för renskötselns behov.

FRILUFTSLIV

Genom reservatet går flera vinter- och sommarleder. Flera av lederna är även upplåtna för skotertrafik. Naturliga utgångspunkter för att nå reservatet är Härbergsdalen, Ankarede kapell, Ankarvattnet, Storjola och Saxåns dalgång.

LITTERATUR

1. Isaksson 1982: Urskogar och urskogsartade naturskogar i Jämtlands län. Länsstyrelsen i Jämtlands län nr 1983:13.
2. Ulfstedt A-C 1978. Geomorfologiska kartbladet 22 E Frostviken och 23 E Sipmeke. Naturvårdsverket PM 1088.
3. Rafstedt T 1984. Fjällens vegetation Jämtlands län. Rapport och vegetationskarta nr 15 Frostviken. Naturvårdsverket.
4. Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen 1984. Urskogar. Inventering av urskogsartade områden i Sverige del 5 Fjällregionen. Naturvårdsverket PM 1511.
5. Naturvårdsverket 1986: Naturvård i fjällen.

Ärendets beredning

Bakgrunden till detta reservat finns redovisat i länsstyrelsens remisshandlingar 1987-03-12 "Naturreservat för fjällnära urskogsartade barrskogar i Jämtlands län" (dnr 11.121-543-87).

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området som avgränsas med en heldragen linje på bifogad karta (karta 1) bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur och för sin skönhet. Området är dessutom av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Daimadalen.

I detta beslut har länsstyrelsen, med stöd av 3 § naturvårdslagen, även beaktat bestämmelserna i lagen om hushållning med naturresurser (naturresurslagen, NRL). Länsstyrelsen finner att detta beslut om naturreservat stämmer väl överens med bestämmelserna i naturresurslagen. Det kan framhållas att hela området är av riksintresse samt större delen även för rennäringen (NRL 2:5), friluftslivet och naturvården (NRL 2:6). Större delen av reservatet omfattas även av särskilda hushållningsbestämmelser enligt naturresurslagen 3 kap 5 § (s k obrutet fjällområde). Vidare är Lejarälven särskilt skyddad enligt naturresurslagen (NRL 3:6). Slutligen är ett litet område söder om Värjaren, Oratjock, av riksintresse för kulturminnesvården (NRL 2:6).

Större delen av området har mycket stor betydelse för rennäringen. Länsstyrelsen finner att detta beslut om naturreservat även bevarar och stärker rennäringens intressen.

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara områdets olika naturtypers ekosystem och naturliga processer samt att bevara landskapets orörda karaktär i väsentligen orört och ostört tillstånd för framtiden. Ändamålet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Ändamålet skall tryggas genom att

- skogen och all annan natur lämnas att utvecklas fritt
- alla exploaterande verksamheter undviks
- friluftslivet kanaliseras till vissa områden och leder

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen, vilka anges nedan.

Nedanstående föreskrifter skall inte innebära inskränkning i samernas rättigheter enligt rennäringslagen. Föreskrifterna skall inte heller utgöra hinder för åtgärder enligt skötselplan.

Inom område 1 (se karta 1) skall nedanstående föreskrifter rörande skogsbruksåtgärder vara dispensabla. Frågor om tillstånd till skogsbruksåtgärder prövas av länsstyrelsen.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

---

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Uppföra helt ny byggnad eller anläggning
2. Anlägga väg
3. Anlägga luft- eller markledning
4. Bedriva täkt av berg, sten, grus eller torv
5. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa
6. Dika, dämna eller vidta vattenreglering
7. Fälla växande eller döda träd, upparbeta vindfällen eller vidta någon skogsvårdsåtgärd
8. Plantera in för trakten främmande växt- eller djurart.
9. Använda kemiska bekämpningsmedel på land eller i vatten.
10. Framföra motordrivet fordon i terräng. Vissa undantag för leder m m framgår av länsstyrelsens årliga kungörelse.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

11. Sprida ut kalk på land eller i vatten.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet nämligen

1. Utmärkning och information om reservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor på platser som anges på skötselplanekartan (karta 2).
3. Anläggning och underhåll av leder som anges på skötselplanekartan (karta 2).

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m.
2. Göra åverkan på mark eller växtlighet, torrträd och vindfällena inräknade.
3. Framföra motordrivet fordon i terräng. Vissa undantag för leder m m framgår av länsstyrelsens årliga kungörelse.
4. Utan länsstyrelsens tillstånd landa med luftfarkost.

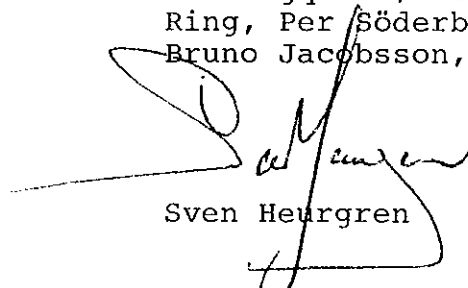
D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m m som framgår av bifogad skötselplan.
2. Reservatet skall utmärkas med reservatsskyltar där de mest frekventerade stigarna går in i området och på andra frekventerade platser i anslutning till och inne i området. Se vidare på skötselplanekartan (karta 2).
3. Naturvårdsförvaltaren skall vara länsstyrelsen, miljövårdsenheten. Vid naturvårdsförvaltningen skall löpande samråd ske med lantbruksnämndens rennäringsenhet och Frostvikens norra och mellersta samebyar.

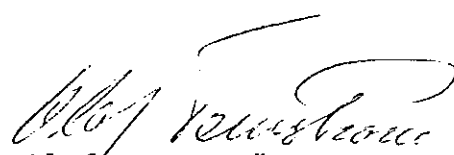
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och energidepartementet, se bilaga.

Kungörelsedelgivning skall ske enligt 17 § delgivningslagen.

I handläggningen av detta ärende i vilket länsstyrelsens styrelse beslutat och avdelningsdirektören Olof Ternström varit föredragande har även länsrådet Tage Levin, miljövardsdirektören Mats Deltin, länsarkitekten Lars Nilsson, länsantikvarien Jan Raihle, förste länsassessorn Erik Berglund, försvarsdirektören Evert Fogelberg och överlantmätaren Bengt Lindersson deltagit. I styrelsens beslut deltog Sven Heurgren, landshövding, ordförande samt ledamöterna Ivar Johansson, Thore Holmberg, Marianne Ståhlberg, Kerstin Wallin, Bo Bergquist, Sture Herneryd, Thomas Hägg, Arne Ring, Per Söderberg, Olle Nord, Olle Karlsson, John Bruno Jacobsson, Hans Lind och Per Erik Lund.

Sven Heurgren

Olof Ternström

Textbilagor

1. Skötselplan
2. Hur man överklagar

Kartbilagor

1. Beslutskarta med reservatsgräns och gräns för delområde med särskilda bestämmelser
2. Skötselplanekarta

LÄNSSTYRELSEN

Jämtlands län

Sändlista

Statens naturvårdsverk, 171 85 SOLNA (3 ex)
Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA
Vägförvaltningen i Jämtlands län, Box 254,
831 23 ÖSTERSUND
Fastighetsbildningsmyndigheten i Jämtbygdens lantmäteri-
distrikt, Box 366, 831 25 ÖSTERSUND
Lantbruksnämnden, Box 233, 831 23 ÖSTERSUND
Lantbruksnämnden, rennäringseenheten, Box 233,
831 23 ÖSTERSUND
Skogsvårdsstyrelsen, Box 39, 831 21 ÖSTERSUND
Skogsvårdsstyrelsen, Frostvikens distrikt, Storgatan 14,
833 00 STRÖMSUND
Strömsunds kommun, Box 500, 833 00 STRÖMSUND (5 ex)
Domänverket, Vilhelmina revir, Box 147, 912 00 VILHELMINA
Domänverket, Östersunds revir, Storgatan 16,
831 30 ÖSTERSUND
Domänverket, Huvudkontoret, 791 81 FALUN
SCA, fastighetsavdelningen, 851 88 SUNDSVALL
SCA, Strömsunds skogsförvaltning, Lagmansgatan 29,
833 00 STRÖMSUND
Korselbränna AB, Box 850, 851 24 SUNDSVALL
Frostvikens norra sameby, Edvin Kristoffersson,
Fack 26, 910 77 BORGAFJÄLL
Frostvikens mellersta sameby, Stig Åhrén, Inviken,
830 86 INVIKEN
Rattevare sameby, Thure Åhrén, Box 112, 830 90 GÄDDEDE
Heliflyg AB, Box 453, 831 26 ÖSTERSUND
Jämtlands Flyg och Fiske, Lugnviksvägen 105,
831 52 ÖSTERSUND
Svenska Turistföreningen, Box 25, 101 20 STOCKHOLM
Svenska Naturskyddsföreningen, Box 6400,
113 82 STOCKHOLM
Jämtland-Härjedalens naturvårdsförbund, c/o C O Wetter-
hall, Box 595, 831 27 ÖSTERSUND
Vattudalens naturskyddsförening, Box 237,
833 00 STRÖMSUND
Berth Andersson, Ö Egnahemsgatan 8, 833 00 STRÖMSUND
Jan-Olof Andersson, Trångmon, 830 86 LIDSJÖBERG
Länskungörelserna
Lantmäterienheten
Planenheten
Miljövårdsenheten (10 ex)

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni skriva till regeringen, Miljödepartementet

I brevet skall Ni

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarie-numret)
- redogör för dels varför Ni menar att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

OBS!

1. Brevet skall lämnas/skickas till länsstyrelsen och inte till regeringen. Den ordningen har kommit till främst för att snabba upp handläggningen. Länsstyrelsen kan nämligen då, samtidigt med Ert överklagande, sända sina handlingar till regeringen, som kommer att behöva ha tillgång till dem.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är

Länsstyrelsen	Telefon
831 86 ÖSTERSUND	063/14 60 00

2. Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom tre veckor från den dag Ni fick beslutet i Er hand, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till länsstyrelsen.

SKÖTSELPLAN FÖR DAIMADALENS NATURRESERVAT

Skötselplanen omfattar denna textdel och bifogade skötselplanekarta. Planen upprättades år 1989.

Syftet med naturvårdsförvaltningen

1. Bevara och vårda områdets olika naturtypers ekosystem och naturliga processer samt att bevara landskapets orörda karaktär i väsentligen orört och ostört tillstånd.
2. Bibehålla områdets goda förutsättningar för rörligt friluftsliv genom att befintliga leder underhålls. Den nuvarande kanaliseringen av friluftslivet skall kvarstå varigenom störningarna på naturen begränsas.

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

Skötselområde A

- Beskrivning:** Hela reservatet utgörs av ett skogs- och fjällområde. Anläggningar finns för renskötseln. Några leder löper genom området.
- Mål:** Vildmark. Områdets orörda karaktär skall i största möjliga utsträckning bibehållas.
- Riktlinjer:** Befintliga leder för friluftslivet bibehålls. I övrigt skall området påverkas så lite som möjligt.

Skötselområde B1 och B2

- Beskrivning:** Omfattar f d fjällägenheterna Värjaren och Daima.
- Mål:** Att bibehålla mark och byggnader i hävdat skick.
- Riktlinjer:** Sedvanlig hävd och underhåll av mark och byggnader.

Bränder - brandsläckning

Reservatet saknar säkra spår av äldre tiders bränder. Från naturvårdssynpunkt är nya bränder av måttlig omfattning i princip önskvärda för bibehållande av det naturliga ekosystemets struktur och funktion. Om allt för stora bränder drabbar området skulle dock oacceptabla förluster kunna ske av andra naturliga strukturer.

För att förbereda åtgärder vid brand kommer en särskild brandbekämpningsplan att upprättas i samråd med den lokala räddningstjänsten. Syftet är att bestämma lämpliga metoder för släckning efter den tillgängliga utrustningen, brandens storlek och läge när den upptäcks, olika väder, årstider, förutsättningar för självsläckning m m. Inom ramen för gällande brandlag skall så skonsamma metoder som möjligt användas vid bekämpning av brand.

Anläggande av eld i naturvårdssyfte - för erhållande av nya brandfält, vegetationssuccessioner - kan på sikt finnas lämpligt inom reservatet. Detta kan dock ej ske innan frågan om brand som skötselmetod i urskogsreservat allsidigt utretts i samråd med bl a räddningstjänstmyndigheterna och - därefter - en särskild brandplan för Daimadalen fastställts av länsstyrelsen.

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Tillgänglighet - friluftsanordningar

- Beskrivning:** Flera sommar- och vinterleder löper genom reservatet. En del av dessa är upplåtna för skotertrafik.
- Mål:** Rörligt friluftsliv skall kunna bedrivas. En kanalisering skall eftersträvas så att minsta möjliga skada orsakas på naturen.
- Åtgärder:** Befintliga anläggningar skall i princip bibehållas. Vissa leder kan behöva dras om med hänsyn till exempelvis snötillgång eller rennäringen. Naturvårdsförvaltaren svarar för skötseln av leder under statligt huvudmannaskap.

Renhållning

För renhållning i terrängen svarar naturvårdsförvaltaren.

Information

Informationsskyltar sätts upp i princip i enlighet med skötselplanen. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

Utmärkning

Reservatet skall utmärkas med reservatsskyltar där de mest frekventerade lederna går in i området. På vissa strategiska ställen behöver gränsen utmärkas närmare enligt följande: Följande sträckor bör utmärkas i sin helhet (jmf skötselplanekartan): a - b, c - d - e och f - g.

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning

Initialkostnader

Framställning av skyltar och annat informationsmaterial	50 000 kronor
Utmärkning av reservatets gräns enl ovan	40 000 kronor

Årliga kostnader

Tillsyn	20 000 kronor
---------	---------------

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av staten: Information, tillsyn och skötsel av leder och vindskydd under statligt huvudmannaskap.

Övriga leder och anordningar bekostas av respektive intressent.